

Beskæftigelsesministeriet
Att.: Ebbe Vedel Thisted (evt@bm.dk) og Kirstine Wich-
mand (kjlw@bm.dk)
Holmens Kanal 20
1060 København K

Høringsvar om forslag til direktiver om standarder for ligestillingsorganer

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) har den 8. december 2022 modtaget høring om Kommissionens forslag til direktiver om bindende standarder for ligebehandlingsorganer.

Med forslagene lægger Kommissionen op til, at den EU-retlige pligt til at oprette ligestillingsorganer udvides med kriterierne i direktiv 2000/78, som vedrører religion eller tro, alder, handicap og seksuel orientering. Samtidig udvides kompetencen for ligestillingsorganerne til at omfatte medlemsstaternes forpligtelser efter direktiv 79/7/EØF. Dertil kommer yderligere kompetenceudvidelse i forhold til mulig klagesagsbehandling og adgang til at agere i retssager. Endelig skal der sikres tilstrækkelige ressourcer og uafhængighed for ligestillingsorganerne.

DA finder helt grundlæggende, at ligestillingsorganerne i Danmark har en væsentlig opgave med at sikre opmærksomhed om ligestillingstemaerne og med at oplyse om væsentlige udviklingstræk på ligestillingsområdet. Ligestillingstemaer bør være et væsentligt element i den offentlige debat, og ligestillingsorganerne er med til at sikre dette.

DA er enig i, at det er en forudsætning for velfungerende ligestillingsorganer, at de har tilstrækkelige midler og ressourcer til at udføre deres opgaver. Dette er efter DA's opfattelse ikke en aktuel udfordring i dansk sammenhæng. DA anerkender samtidig, at det kan være en udfordring at sikre tilstrækkelige ressourcer og at der derfor kan være et behov for at adressere dette på EU-plan. Det er samtidig vigtigt, at medlemsstaterne fortsat har kompetence til at indrette ligestillingsorganernes arbejde og deres indbyrdes kompetencer.

DA vurderer umiddelbart, at Danmark vil leve op til en række af kravene i direktiverne i kraft af de strukturer, der er etableret i form af Institut for Menneskerettighedens opgaver og rolle, som Danmarks nuværende uaf-

18. januar 2023
TBH/MHS
Dok ID: 202812

Vester Voldgade 113
1552 København V
Tlf.: 33 38 90 00
CVR 16834017
da@da.dk
da.dk

hængige organ for ligebehandling. Derudover har Danmark også etableret Ligebehandlingsnævnet, som behandler klager over forskelsbehandling, men som ikke udspringer af EU-krav. I forhold til dataindsamling mv. er der behov for at afklare, om Danmarks Statistik varetager de krav, der følger af direktivet.

Direktivforslagene giver dog alligevel anledning til en række overvejelser, og giver DA anledning til følgende generelle bemærkninger, som primært relaterer sig til artikel 5-10 direktivforslagene:

Det er centralt, at ligestillingsorganerne både er og opleves som objektive og uafhængige i forhold til deres adkomst til at behandle sager/klager over forskelsbehandling. Adgangen til at behandle klager og til at rejse sager ved domstolene samtidig med adgang til at komme med forslag om forebyggelse og håndtering af forskelsbehandling forekommer at være indbyrdes modstridende opgaver. Ligeledes synes opgaven med at bistå ofre for forskelsbehandling uforenelig med en kompetence til at behandle konkrete klager.

Kommissionen anerkender indirekte i forslaget, at der er risiko for, at de mange forskellige roller for ligestillingsorganerne kan virke imod hensigten om at styrke ligestilling. For at imødegå denne risiko kræves det, at man benytter firewalls. Firewalls kan dog være svære reelt at sikre, og det kan være svært at kontrollere, om de bliver overholdt. Selv hvis man har effektive fire walls, er der en risiko for, at omverdenen vil se ligestillingsorganet som én enhed, som håndterer alle opgaver. Organet kan derfor blive opfattet som upartisk, hvilket kan give udfordringer i forhold til at sikre legitimiteten. Dertil kommer, at det kan blive vanskeligt at sikre overholdelse af retssikkerhedsgarantier for alle involverede i en klagesag, hvis ligestillingsorganet har mange forskellige opgaver og kompetencer i forhold til at agere både vagthund, rådgivningsorgan, afgørelsesinstans og forligsmægler.

I forbindelse med forhandlingerne om forslagene bør det efter DA's opfattelse entydigt sikres, at det er op til medlemsstaterne at afgøre antallet af ligestillingsorganer og deres indbyrdes kompetence. Derfor bør artikel 2 fastholdes i den foreslåede form. Samtidig er det vigtigt, at retssikkerhedsgarantier ikke kan betvivles.

DA finder endvidere, at det er uklart, om direktivforslagene pålægger medlemsstaternes at etablere egentlige klageinstanser, jf. følgende formulering i den indledende redegørelse for forslaget til artikel 8: *"Nogle ligestillingsorganer har – i henhold til nationale regler – beføjelse til at træffe bindende afgørelser, når medlemsstaterne selv beslutter det. Selv om dette direktiv*

ikke har til formål at give alle ligestillingsorganer i alle medlemsstater denne beføjelse, omhandler det de situationer, hvor ligestillingsorganerne har sådanne beføjelser i henhold til nationale regler, og søger at sikre fuldbyrdelsen af de bindende afgørelser”.

Artikel 8 synes ikke at lægge op til en ensretning af krav til ligestillingsorganer, men derimod til forskellige krav afhængigt af om der er adgang til at afgive udtalelser eller til at træffe bindende afgørelser. DA finder, at det fortsat bør være medlemsstaterne selv at beslutte, om de vil oprette klageinstanser, og hvilke kompetencer sådanne skal have.

Endvidere bør det efter DA's opfattelse sikres, at andres rettigheder – herunder arbejdsmarkedets parter adgang til at føre sager, respekteres i overensstemmelse med det, der gælder nationalt, og som er sikret via bl.a. artikel 7 i direktiv 2000/43/EU. Dette stemmer overens med Kommissionens udlægning af nærhedsprincippet, hvoraf det fremgår, at der tages hensyn til medlemsstaternes forskellige systemer.

Artikel 9 om ligestillingsorganers adgang til at handle i retssager kan forekomme uforenelig med kompetencen til at behandle konkrete sager og facilitere forligsmæssige løsninger, som foreslået i artikel 7 og 8. I forhold til artikel 9, stk. 3, bemærker DA, at det uafhængige organ for ligebehandling i Danmark, pt. Institut for Menneskerettigheder, har kompetence til at rejse sager af principiel karakter i Ligebehandlingsnævnet. Dette bør være tilstrækkeligt til at leve op til direktivets krav om adgang til at rejse retssager om forskelsbehandling af strukturel karakter.

For så vidt angår dataindsamling, jf. forslagernes artikel 14, bemærker DA, at bestemmelsen ikke må medføre nye pligter for virksomhederne til at indsamle oplysninger eller data. Beslutninger om, hvilke data der skal stilles til rådighed, bør ske på baggrund af en helhedsvurdering, som også bør inkludere, hvor byrdefuldt datakravet er. DA finder det uhensigtsmæssigt, at ligestillingsorganerne skal kunne fremsætte henstillinger om behov for data. Adgangen til at kunne fremsætte henstillinger om yderligere dataindsamling kan bidrage til, at der rejses tvivl om ligestillingsorganernes upartiskhed, hvis de også får kompetence i konkrete sager om forskelsbehandling.

Endelig bemærkes, at det kan give anledning til udfordringer i forhandlingsprocessen, at direktivforslagene har forskellige hjemmelsgrundlag. For DA er det afgørende, at direktivforslag 2022/400 om minimumsstandarder for ligestillingsorganer på kønsligestillingsområdet ikke bliver brugt som løftestang i forhandlingerne om direktivforslaget om ligestillingsorganer for de øvrige diskriminationskriterier. Såfremt der er opbakning til at indføre en EU-retlig pligt til at oprette ligestillingsorganer, som

vedrører diskriminationskriterierne i direktiv 2000/78, er DA enig i, at der bør være fælles standarder for ligestillingsorganerne.

Afslutningsvist finder DA, at fristen for implementering på 18 måneder er alt for kort.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Trine Birgitte Hougaard